PUBLIC
S.F.
LIBRARY

SAN FRANCISCO PUBLIC LIBRARY
3 1223 00345 0104

MAIN LIBRARY

SAN FRANCISCO PUBLIC LIBRARY
VITA SINE LITERIS MORS EST

891.8 SE49M A 165486

FORM 3431 7-53

DATE DUE

SFPL SEP 4 - '86	
SFPL SEP 25 '87	

MODERN CZECH POETRY

SELECTED TEXTS WITH TRANSLATIONS
AND AN INTRODUCTION BY

P. SELVER

S. F. PUBLIC LIBRARY

LONDON
KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & CO. LTD.
NEW YORK, E. P. DUTTON & CO.
1920

891.8
Se49m A
165486

3 1223 00345 0104

DEDICATED TO THE MEMORY OF

DR. JOSEF KARÁSEK (1868—1916)

AND

OTAKAR THEER (1880—1917)

PREFACE.

The general arrangement of this book is uniform with that of my "Modern Russian Poetry", and here, as there, an endeavour has been made to reconcile linguistic and literary interests. I should like to emphasise this, because the publication of the original texts might lead to the erroneous idea that this was intended mainly as a philological work.

As regards the choice of authors, Březina, Machar, Sova and Vrchlický (perhaps also Bezruč), by their undisputed position in Czech literature, claimed an immediate precedence. I was then left with the familiar problem of little space and much material, and as a result I regretfully had to omit a number of poets whom I should have included in a larger collection.

In choosing the single items, I aimed at as wide a variety as possible. Thus, where the work of the poets concerned covers a long period, I have taken examples which indicate something of their artistic development. Critics who are familiar with the material will understand that, for obvious reasons, this process could be carried out only in an imperfect manner. For example, Vrchlický's work covers so wide an area, that I have not even attempted to deal with its later phases. But even in that exceptional instance, I followed my principle as far as I went, and I think that this method will be an advantage to readers who seek literary information.

A few translations are reprinted from my "Anthology of Modern Slavonic Literature"; these are marked with an asterisk.

For several years a large amout of material for my work has been made accessible to me through the generosity of Czech authors and publishers. In this respect, I should here like to

mention with gratitude the names of Dr. Jaromír Borecký, Fr. Borový, Antonín Klášterský, J. S. Machar, Dr. Arne Novák, J. Otto, Fr. S. Procházka, Antonín Sova, F. Šimáček, Karel Toman and L. N. Zvěřina. Finally I have to thank Dr. Josef Baudiš, Mr. Aleš Brož and Dr. Vilém Forster for valuable help in matters of interpretation. P. SELVER.

LONDON, DECEMBER 1919.

BIBLIOGRAPHICAL NOTE:

As far as possible, the poems in the present collection have been derived from the separate volumes indicated in the body of the book. The following additional sources have been found useful where such editions were not accessible:

Nová Česká Poesie. (Prague, J. R. Vilímek, 1907). Contains an introduction by Dr. Arne Novák.

Česká Lyra. Edited by *Fr. S. Procházka* (Prague, "Unie" Publishing Company. 2nd. enlarged edition, 1913).

Otakar Březina. Výbor básní. Pestrá knihovna No. 26, (Prague, Alois Hynek). Contains an introduction by J. Karásek ze Lvovic.

Antonín Sova. Výbor básní. Pestrá knihovna, No. 41. (Prague, Alois Hynek). Contains an introduction by Dr. Arne Novák.

Anthologie z básní Jaroslava Vrchlického, 1875—1892. (Prague, J. Otto).

CONTENTS

	PAGE
PREFACE	VII
BIBLIOGRAPHICAL NOTE	VIII
INTRODUCTION	XI
PETR BEZRUČ:	
1. KIJOV	3
*2. THE PITMAN	3
3. I (iii)	7
OTAKAR BŘEZINA:	
1. GAZE OF DEATH	9
*2. A MOOD	11
3. LEGEND OF SECRET GUILT	11
4. BROTHERHOOD OF THE BELIEVERS	13
5. EARTH?	15
6. SPRING NIGHT	17
J. S. MACHAR:	
*1. BROODING	19
2. NOVEMBER SONNET	19
3. AVAR INROAD	21
4. PASQUINO ON THE DEATH OF POPE HADRIAN VI.	23
5. CROMWELL AT THE CORPSE OF CHARLES I.	23
6. SHAKESPEARE	25
7. DÜRER PAINTING THE SAVIOUR'S HEAD	27
ANTONÍN SOVA:	
1. THE FIRST CONCERT	31
2. BY RIVER-SIDES	33
3. PROMENADE	35
*4. ON THE HILL-SIDE	35
5. THE LOVERS' ESTRANGEMENT	37
6. ONCE AGAIN SHALL WE RETURN	39
*7. THE SON OF MOTION	39
8. ETERNAL UNREST	41
9. HARVESTS OF ROSES AND GRAPES	43

OTAKAR THEER:

PAGE
1. WATER - - - - - - - 45
2. SPAKE MY HEART - - - - - 45
3. SONG - - - - - - - 47

KAREL TOMAN:

1. THE SENTIMENTAL CAROUSERS - - - 49
2. THE SUN-DIAL - - - - - - 49
3. FEBRUARY - - - - - - 51
4. APRIL - - - - - - - 53

JAROSLAV VRCHLICKÝ:

1. SILENT LOVE - - - - - - 55
2. ADAGIO - - - - - - - 55
3. LANDSCAPE - - - - - - 57
4. ECLOGUE IV. - - - - - - 57
5. FOREST PHASTASY - - - - - 59
6. AS PRECIOUS STONE - - - - - 61
7. INSCRIPTION FOR AN OLD GOBLET - - 61
8. THE HAZEL PATH - - - - - - 63
9. STANZAS - - - - - - - 63
10. MERLIN'S NIGHT SONG - - - - 65
11. QUIS UT DEUS? - - - - - - 71
12. PASTEL - - - - - - - 71
13. MORNING - - - - - - - 73
14. TWO POEMS - - - - - - 75
15. PITY - - - - - - - 79

INTRODUCTION.

The Czechs are Slavs, and their poetry has all the impulsiveness, the music and the melancholy which are a common heritage of their stock. But the historical vicissitudes through which they have passed, together with the special influences to which they have been subjected as a result, have modified their national characteristics, just as their language is phonetically differentiated from that of kindred races. Thus, while their poetry is rich in the dreamy cadences and elegiac moods which are, so to speak, Pan-Slavonic manifestations, it also frequently sounds the notes of satire, defiance and rebellion. Again, the local conditions of life in Prague, with its sombre atmosphere of bygone glory, have produced a curious element of artificial romanticism, which finds its inspiration in the faded, the sinister and the aristocratic. These latter ingredients are to be met with especially in the verses of the Czech decadents, in striking contrast to the typical Moravian poets, whose fondness for bright colouring and quaint phraseology is due to the regional peculiarities of their native district.

By its geographical situation Bohemia has been more directly exposed to Western European influences than any other Slav country. In literature, and especially in poetry, the Czechs have shown a preference for French or Italian sources, and they have deliberately ignored the more immediate German models. Thus Jaroslav Vrchlický, who was born in 1853 and died in 1912, the founder of modern Czech poetry in the stricter sense of the word, derived his main inspiration from Victor Hugo and Dante. He introduced every variety of metre into Czech literature, and thus established a valuable tradition of formal exactitude. Vrchlicky's importance as an original poet

is considerable, and although his collected verses fill 70 volumes, he maintained a surprisingly high standard. His historical significance lies in the fact that he fixed the future course of Czech literature. He stands at the cross-roads which mark the separation of Czech culture from the German variety. To this process he contributed an enormous store of translations (the whole of Dante, Tasso, Ariosto, together with a good deal of Shelley, Victor Hugo, Whitman, Calderon and Mickiewicz, forms only a fraction of them), and in this direction he set an example which has been cultivated by numerous successors. The result is that the present generation of Czechs has been emancipated from the need for German versions of European literature. Vrchlický's occupation with foreign models, which left inevitable traces in his own poetry, was unjustly taken amiss by a number of Czech critics; unjustly, because they overlooked his achievement in raising the whole plane of Czech literature, whose national capacity he paradoxically extended by introducing international elements. Moreover, his creative influence on the Czech language was of the utmost value even to those poets who had no great regard for his artistic tendencies.

The most prominent among the many talented Czech poets of today are J. S. Machar, Antonín Sova and Otakar Březina. J. S. Machar (b. 1864) is a poet (and prose-writer) of revolt. He has not altogether escaped the national bent for melancholy brooding and sentimental elegy, which indeed, form the chief contents of his early poems. But it is the pugnacity in his temperament that has dictated his most characteristic work; and the prominent objects of his satire are chauvinists and priests. In his "Tractate on Patriotism", for example, he coldly analyses and rejects the attitude of the average nationalist towards his native country. Only a man of considerable courage could have ventured to publish such a poem in Bohemia, where feeling ran very high on such matters. The same applies to his "Golgotha", a vivid and non-clerical interpretation of the death of Christ, which did, in fact, arouse a storm of indignation on its appearance in 1893. Under the general title of "The Consciousness of the Ages", Machar has issued a series of volumes in which

the leading figures and episodes of history are depicted in a poetical style whose energy and lack of obscurity harmonize with the directness of each recital. It is these qualities, together with the gift of commenting on topical events without lapsing into triviality, which have made Machar the most popular Czech writer of today. During the war Machar was imprisoned by the Austrian authorities, apparently on account of four poems which they considered dangerous to public order. In a prose-work entitled "The Jail" he has described the incidents leading up to his arrest, and his experiences in prison. This narrative, with its unflagging vividness and clarity forms a literary and historical document of quite unusual interest.

Sova was born in the same year as Machar, to whom, however, he presents a complete contrast. He expresses all the dreamy, the sensitive and the tragically melancholy features of the Czech character. His early work consists of poetry which admirably reproduces external impressions of town and country scenery. He then applied the same penetrative vision to the recording of emotional phenomena, and from this point onward, Sova's poetry becomes a chronicle of inner struggles, of bitterness, of despondency, till in the "Harvests" (1913) he arrives at a mood of reconciliation which clarifies the world with a mellow autumn radiance. The delicacy, richness and subtlety of his style ("impressionism", is here a vague and inadequate label) are peculiarly adapted to the allegory and symbolism which render his most typical poems so profoundly moving. Yet Sova can also reveal a racial ferocity as uncompromising and outspoken as that of Machar. Thus his poetical invective, entitled, "To Theodor Mommsen" is a masterpiece of passionate rhetoric.

In the poetry of Březina (b. 1868) — a remarkable and baffling figure, who has spent his life in the obscurer districts of Moravia — all contact with the world of reality has been eliminated. His native Czech pietism has been stimulated by literary influences, and much of his work bears a superficial resemblance to that of Whitman. His diction with its bewildering wealth of imagery combines the two extremes of primitive simplicity and intellectual refinement. And, while occult things are fa-

miliar to him, in familiar things he often discovers an equally occult aspect. Briefly, the subject-mater of his five concentrated volumes is a search for the meaning of life. But the anguished questionings of his "Secret Distances" of 1895 represent an attitude entirely superseded by the passionate optimism of "The Hands", his final volume, in which he intones an enraptured hymn to human brotherhood for, like Sova, he has arrived at an affirmation of life, although by a difference route and through a different medium.

The remaining representatives of contemporary Czech poetry must here be dealt with by a process of selection, which aims only at discussing a few typical personalities. In the first place, no account of the matter would be complete without a reference to Petr Bezruč. This remarkable and somewhat mysterious figure is the author of a single volume which originally appeared in 1903 under the title "The Silesian Number", a revised and extended edition of which was re-issued in 1909 as "Silesian Songs"; Bezruč is a regional poet whose subject-matter is derived from the local conditions in the Teschen district, where the Czechs have, for years past, suffered socially and racially from the encroachments of the Germans and the Poles. In a variety of poetical forms, Bezruč intones variations on this single theme, and in his most characteristic passages he attains such a monumental utterance, such rhetorical and spontaneous vigour, that these verses have made their author's name a household word throughout the country.

While the impulse underlying the poems of Bezruč proceeds from the collective emotions of "Seventy Thousand", — the Silesian Czechs, — the verses of Karel Toman (b. 1874) are essentially individual in character. These fragile and elusive snatches of song are a direct expression of an equally fragile and elusive nature. They are pervaded by a bitter-sweet melancholy and a musical tearfulness which have suggested comparisons with Villon and Verlaine. In his later poems Toman has attained a firmer and maturer style, without sacrificing the delicacy of his previous work.

The poetry of Otakar Theer (1880—1917) is also intensely

and poignantly personal. His literary beginnings date back to the period of so-called "decadence" in Czech literature, a movement which approximately corresponds to the English "Yellow Book" activities. Theer never entirely emancipated himself from this influence, and at the time of his death he was still in an experimental stage. On the whole, he was probably tending towards a systematic cultivation of free rhythm, although he also employed regular strophic forms with artistic skill and in great variety. But the leading feature of Theer's verse is its emphatically subjective tone. It expresses the mental conflicts of a tragical personality, which were due to the lack of harmony between the intellectual and emotional tendencies in his character. Theer was certainly one of the most gifted among the younger Czech poets, and his premature death is a heavy loss.

This survey of modern Czech poetry takes into account only those writers who are represented in the accompanying extracts. It should, however, be added that their contemporaries are numerous and interesting. A more detailed account of their work may be given on a later occasion.

MODERN CZECH POETRY.

PETR BEZRUČ.

1. KYJOV.

Ej, ztepilí šuhaji v čižmách vy,
ej, děvčata v suknici rudé —
vždy veselo bývalo v Kyjově,
vždy veselo v Kyjově bude.

Tak jako to táhne z vonných rév,
tak jako ty kypíš, má sloko —
tak hoří ta ohnivá slovácká krev,
tak ret pálí a srší oko.

Kdo chce nás bít, kdo chce nás urazit?
My nevíme o pánu žádném —
jak vesele dovedem žít a pít,
tak vesele na poli padnem.

„Slezské písně" (1909)

2. KOVKOP.

Já kopu, já pod zemí kopu,
já balvany jak hada kůže se jiskřící kopu,
pod Polskou Ostravou kopu.

Kahan mi zhasíná, do čela padly
zcuchané vlasy a slepené potem,
octem a žlučí se zalévá oko,
ze žil a z temena lebky se kouří,
z pod nehtů červená lije se krev,
já kopu, já pod zemí kopu.

Široké kladivo do štoly vrážím,
na Salmovci kopu,
já v Rychvaldě kopu a v Petřvaldě kopu.

PETR BEZRUC.

1. KIJOV.

Ho, ye youthful swains, topbooted and lithe,
Ho, ye damsels in scarlet wear.
In Kijov town ye ever were blithe,
And blithe shall ye ever be there.

E'en as from fragrant vines it had gushed,
E'en as ye seethe, my lays;
The blood of the Slovaks is fierily flushed,
Lips burn and eyes are ablaze.

Who shall smite us, who shall afflict us with ill?
Of a master naught we know;
And as blithe as we live and drink our fill,
As blithe to our end we shall go.

"Silesian Songs" (1909).

2. THE PITMAN.

I dig, under the earth I dig;
Boulders glittering like the scales of a serpent I dig;
Beneath Polská Ostrava I dig.

My lamp is quenched, upon my brow hass fallen
My hair, matted and clammy with sweat;
My eyes are shot with bitterness and gall;
My veins and my skull are clouded with vapour;
From beneath my nails gushes forth crimson blood;
Beneath Polská Ostrava I dig.

The broad hammer I smite upon the pit;
At Salmovec I dig,
At Rychvald I dig, and at Petřvald I dig.

Při Godule má žena mrzne a sténá.
na klíně hladová robata pláčou,
já kopu, já pod zemí kopu.

Srší to ze štoly, srší to z očí,
já v Dombrové kopu, já v Orlové kopu,
na Porembě kopu a pod Lazy kopu.

Nade mnou, nad hlavou kopyta duní,
gróf jede dědinou, komtesa ručkou
pohání koně a směje se růžovou tváří.

Já kopu, já motyku zdvihám.
má žena sinalá do zámku jde,
chleba chce, v prsou kdy vyschlo jí mléko.

Dobrého srdce je pán,
z žlutého kamene je jeho zámek,
pod zámkem hučí a láme se Ostravice.
Před branou černé dvě suky se mračí.

Na co šla do zámku prosit a žebrat?
Roste rež na poli panském pro horníka robu?
Já v Hrušově kopu a v Michálkovicích.

Co bude z mých synků, co bude z mých děvuch,
až mne ráz ze štoly vytáhnou mrtva?
Můj synek dál bude kopat a kopat,
na Karvinné kopat,
a děvuchy — co bývá z hornických děvuch?

Což kdybych tak jednou prokletým kahanem do štoly mrštil,
sehnutou do výše narovnal šíji,
levici zatal a vykročil přímo,
půlkruhem od země k obloze vzhůru
kladivo zdvihl a jiskřící oči
tam pod božím sluncem. *„Slezské písně" (1909).*

Hard by Godula my wife freezes and whimpers,
Famishing children weep at her bosom;
I dig, under the earth I dig.

Sparks flash from the pit, sparks flash from my eyes;
At Dombrová I dig, at Orlová I dig,
At Poremba I dig, and beneath Lazy I dig.

Above me overhead rings the clatter of hoofs,
The count is riding trough the hamlet, the countess with dainty
Urges on the horses and her rosebud face is smiling. [hand

I dig, the mattock I upraise;
My wife, livid-faced, trudges to the castle,
Craving for bread, when the milk has dried up in her breasts.

Good-hearted is my lord,
Of yellow masonry is his castle,
Beneath the castle is dinning and bursting the Ostravice.
By the gates two black bitches are scowling.

Wherefore she went to the castle to pester and beg?
Grows rye on my lord's field for the drab of a pitman?
At Hrušov I dig and at Michalkovice.

What will betide my sons, what will betide my daughters,
On the day when they drag out my corpse from the pit?
My sons shall go on digging and digging,
At Karvinna digging;
And my daughters, — how fares it with daughters of pitmen?

How if one day I should fling my accursed lamp into the pit,
And stiffen my bended neck,
Clench my left hand and stride forth and onward,
And in a sweeping curve from the earth to the skyline upwards
Should upraise my hammer and my flashing eyes,
Yonder beneath God's sunshine! *"Silesian Songs" (1909).*

3. JÁ (iii).

Já prvý jsem z toho od Těšína lidu,
bard prvý od Bezkyd, co promluvil.
Jdou za cizím pluhem, jdou rabové dolů,
mléko a voda jim utíká z žil.
Má každý z nich na nebi jednoho boha,
druhého většího na zemi.
Daň tomu, co hore je, v kostele platí,
druhého krví a daněmi.

Ten, ten co je nahoře, k žití dá chleba . . .
motýlu květ dal a srnce dal háj.
Ty, ty co jsi vyrostl v Bezkydských horách,
tobě dal pod Lysou ten širý kraj.
On dal ti ty hory a dal ti ty lesy,
vůni, již z hájů van rozstele;
ten druhý ti vzal všecko jediným rázem,
běž a plač k tomu tam v kostele.

Můj synečku z Bezkyd, ctíš boha i vrchnost,
dobré to ponese ovoce.
Z tvých lesů tě vyhání andělé strážní,
ty se jim kloníš tak hluboce!
„Ty zloději z Krásné! Je tvoje to dřevo?
Padni a zem polib v pokoře!
Ven z panských lesů a hore do Frýdku!“
Co tomu říkáš, Ty nahoře?

A škaredá řeč tvoje uráží vrchnost,
ty strážné anděle uráží.
Zahoď je, lépe se povede tobě,
tvůj synek teprv to uváží.
Tak děje se. Pán chce. Noc táhne nad mým lidem.
zahynem, než se rozední.
V té noci já modlil se k démonu Pomsty,
prvý bard Bezkyd a poslední.

„Slezské písně“ (1909).

3. I. (iii).

I am the first of the Teschen people,
First bard of the Bezkyds who uttered his strains.
Of the foreigner's plough and his mines they are bondsmen.
Watery, milky, the sap in their veins.
Each of them has a God in the heavens,
Greater the one in their native land.
In the church they pay him on high their tribute.
To the other with blood and a toil-seared hand.

He, he upon high, gave thee bread for thy life's sake,
Gave flowers to the butterfly, glades to the doe;
Thou, thou who wert bred on the Bezkyd mountains,
To him the broad lands beneath Lysá dost owe.
He gave thee the mountains and gave thee the forests,
The fragrance borne by the breeze from the dale;
At a swoop the other has taken all from thee,
Speed unto him in yon church, and wail.

Honour God and thy masters, my son from the Bezkyds,
And this shall yield fair fruit unto thee.
Thou art chased from thy forests by guardian angels,
So humbly to them thou bendest the knee:
„Thou thief from Krásná! Is this thy timber?
Thou shalt sink down meekly, and earth shalt thou kiss!
Quit thy lord's forests and get thee to Frýdek!"
Thou upon high, what sayst thou to this?

But thine ugly speech is a bane to thy masters,
To those guardian angels it is a bane.
Have done with it, thou shalt fare the better,
Thy son shall be first thereby to gain.
Thus it is. The Lord wills it. Night sank o'er my people
We shall perish before the night has passed.
In this night. I have prayed to the Demon of Vengeance,
The first of the Bezkyd bards and the last.

"Silesian Songs" (1909).

OTAKAR BŘEZINA.

1. POHLED SMRTI.

U hlav lože a v soumracích tušení, mnohokrát, vím,
pohled můj zhasínal před vítězným pohledem tvým.

V mém slabost a touha, smích ocele blyštící v tvém,
a v jeho zrcadle myšlénku vlastní uviděl jsem.

Šla bledá a zmatená v dálku zavátých neznámých Měst
do šera a polárních nocí němou únavou cest.

Úzkost nejistoty tuhla jí v tvář a věčných prostorů chlad
na zmučené údy spínal jí, umdlené, kovový šat.

V záhyby mizících tvarů mlhami ze zraků tvých,
jak z květu mystického stromu střásal se přívalem sníh,

a houštl a temněl, zář do sebe vpíjel a šlehal a vál,
na ranách mé myšlenky jak v narudlých plamenech tál.

U hlav lože a v soumracích tušení, mnohokrát, vím,
pohled můj zhasínal před utkvělým pohledem tvým.

Jak somnambul svedený z lože, bledý, spoután a něm
pod hypnosou Nepoznaného jdu se svým snem

a přede mnou chví se v umdlených rukou mých dní,
zraky tvými rozžatá světla pohřebních pochodní.

„Tajemné dálky" (1895).

OTAKAR BŘEZINA.

GAZE OF DEATH.

At bed-sides, in dusk of forebodings, many a time, I know,
Before thy conquering gaze has my gaze been laid low.

In mine was frailness and yearning, flashing steel's mirth in thine,
And in its mirror my own pondering I could divine.

To far-hidden, unknown cities, pale and bewildered it went
In gloom and polar nights with journeyings mute and forspent.

It stared with anguish of doubt, and the cold of eternal space
Its tortured and wearied limbs in a metal garb did enlace.

Mid folds of vanishing shapes from thine eyes through misty rifts
As from bloom of a mystical tree snow was scattered in drifts,

And thickened and darkened, and quaffing of lustre it scoured
and gnawed
At scars of my ponderings, as in flames it crimsonly thawed.

At bed-sides, in dusk of forobodings, many a time, I know
Before thy motionless gaze has my gaze been laid low.

As a sleep-walker lured from his bed, pallid, fettered and dumb
My dream do I follow, and me an Unknown's promptings
benumb.

And in wearied hands of my days, aquiver before me arise
Lights of funeral torches enkindled by thine eyes.

"Secret Distances" (*1895*).

2. NÁLADA.

Šum žárem umdlený na větve tíhou naleh'
a visel bez hnutí, co v teskných intervalech
les dýchal přitisklý a potu hořký příval
z rozprysklých zelení mu hrubou vůní splýval.
Šla bledá únava pod stromy nehybnými,
po bok mi usedla, v tvář dechla tušeními,
stesk věčné otázky mi v zraky ponořila
a řečí mrtvých slov s mou duší hovořila.
Květ slunce přezralý do bílých žárů svadal,
v šer haluzí se třás' a modrým listím padal
v tich apatických němé vysílení, v mechu
se rozdoutnal a lázní tajemného dechu
mne mdlobou kolébal, jak pod vlnami
krev z otevřených žil by tiše řinula mi.

„Svítání na západě" (1896).

3. LEGENDA TAJEMNÉ VINY.

Jas hodin mých budoucích ozářil chvíli tu v snech
a všemi svícemi lustrů rozkvetl v dní mých slavnostní sály:
tam prýštěla hudba mých budoucích jar a stajených
něh,
rtů, které mne opojí, jiskřil tam smích a mámil tam
dech,
a zraky, v nichž čeká mne mlčení rozkoše s touhou tam
plály.

Však marně jsem kráčel, kde v závratných rytmech se
třás'
zpěv Žití. Stín Někoho, jenž za mnou šel, přede mnou
splýval;
šel ze sálu do sálu, kam vkročil, žeh světelný has',
zrcadla temněla, touha se zachvěla a hudby vítězný hlas
jak sražen v nejnižší oktávy úzkosti němé se slíval,

2. A MOOD.

Faint with the heat, a murmur on the calm branches falls,
Motionless hanging, while in grievous intervals
The forest breathed, oppressed; sap in a bitter tide
From the burst herbage let crude-savoured fragrance glide.
'Neath the unmoving trees pale faintness sought a place,
Sat by my side and breathed forebodings in my face,
Grief of the ceaseless question in my eyes immersed,
And with my soul in speech of lifeless words conversed.
The sun's o'erripened bloom quivered in glows of white,
Quailed in the dusk of boughs and 'mid blue leaves took flight
With listless calm's mute wane of strength; in mosses hid
It smouldered, lulling me in weariness amid
A bath of mystic breath, as though 'neath wawes I lay,
And from my opened veins blood softly oozed away.

"Dawning in the West" (*1896*).

3. LEGEND OF SECRET GUILT.

Flash of my coming hours illumined this moment in dreams
And bloomed in my festive halls with every lustre ablaze,
My coming springtides and hidden graces rippled in tuneful streams,
I was dazed by lips, with breath that beguiles, with laughter that gleams,
And eyes where awaited me muteness of rapture glowed there with yearning gaze.

But vainly I strode where quivered, in rhythms that dumbfound,
Life's chant. The shadow of One before me and after me wended,
Flitting from hall unto hall, bright blaze at its coming was drowned,
Mirrors grew dim, yearning trembled and music's conquering sound
As if thrust into lowliest octaves of silent anguish was blended.

O duše má, odkud on přišel? A kolik staletí snad
mých předků dušemi procházel, než došel až ke mně?
Na kolik svatebních stolů jak ubrus koberec rekvií klad?
Na kolik růžových úsměvů dechl svůj podzemní chlad?
A v kolika lampách plamenem soli a lihu sesínal temně?

„Svítání na západě" (1896).

4. BRATRSTVÍ VĚŘÍCÍCH.

Myšlenky naše koupaly se v ohnivých vlnách svatého léta,
jež rozpaluje blankyty duší žárem všech srpnů a zráním všech hvězd.
A když smyly svá bolestná znamení země, povstaly v čistotě prvotních světel,
a poznaly silné rozkoše času: dech jeho byl sladký nadějí mrtvých
a tajemnou vichřicí vřelo v něm rašení pupenců všech budoucích zahrad.

Dni, které neměly jiter, z dálky nám hodily světla jak echa staleté touhy,
šílili jsme šílenstvím lásky, jež byla modlitbou k Nejvyššímu.
Ze rtů našich sladkost její se tryskla a přece hořely posvátnou žízní.
Zraky naše ji pily z bratrských zraků a pohledům bratří jí dávaly píti
a v rozechvění neznámé blízkosti krví nám zvonila hudbami tajemství.

O my soul, whence came it? And how many centuries has it passed
Haply through souls of my forefathers, ere unto me it came?
On how many marriage-tables as a requiem-cloth was it cast?
On how many rose-hued smiles came its chill and earthen blast?
And in how many lamps did it blanch amid salt and essence of flame?

"Dawning in the West" (*1896*)

4. THE BROTHERHOOD OF THE BELIEVERS.

Our ponderings have bathed in fiery waves of a sacred summer,
Which kindles azure of souls with glow of all August-tides and ripening of all stars.
And when they had cleansed away their grievous tokens of earth, they rose up in purity of earliest radiances.
And fathomed potent blisses of time: its breath was sweet with hope of the dead
And with baffling tempest seethed therein budding burgeons of all gardens to be.

Days that were void of mornings from distances cast lights upon us, like time-old echoes of yearning,
We were frenzied with frenzy of love, that was an orison to the Highest.
From our lips trickled its sweetness and yet burned with sacred thirst
Our eyes drank thereof from brotherly eyes and to our brothers' gazes gave it to drink
And in unknown quivering nearness of blood chimed to us with riddling music.

Sny naše se spojily v jediné snění a šuměly tisíci stromů jednoho hvozdu,
když třesením větví podávají si poselství jednoho větru z neznámých moří.
Na našich loukách ležela vůně všech květů, sladěná v jeden složitý akkord,
a světla našich duší, nalitá v jidiný plápol, oděla barvami neviditelné
a hlasem všech našich spojených vůlí nám v zázračné zahrady rozkvetly síly.

I trhali jsme svá opojení, jak zrna na jediném, mystickém hroznu,
jež dotknutím pukala výtryskem jednoho vína:
jablka jednoho stromu, jež rozříznuta společnou, naší krví se zardí,
polibky jediné noci, v nichž duše zpívají o smrti a budoucích žitích,
v jediném rozplání retů, na věky nemocných rozkoší jednoho blesku.

„Větry od Pólů" (1897).

5. ZEM?

Svět rozkládá se za světem,
za hvězdou hvězda, když půlnoc se tmí,
a mezi nimi je jeden, krouží kolem bílého slunce,
a let jeho hudbou, tajemné radosti hřmí,
a duše těch, kteří nejvíce trpěli,
do něho vejíti smí.

Our dreams were merged in a single dreaming and myriad trees
of a single forest rustled,
When by their tremour the boughs one to the other give tidings
of a single wind from unknown oceans.
Upon our meadows lay fragrance of all blossoms, sweetened
into a single welded accord,
And radiance of our souls, fused into a single flaring, they invi-
sibly garbed with colours
And by the voice of all our united wishes in marvellous gardens
powers blossomed unto us.

And we culled our rapture, like fruit on a single bewildering
cluster,
That burst at the touch in the spurting-forth of a single wine:
Apples from a single tree, which cleft, are aflush with blood
they share with ours,
Kisses of a single night, wherein souls sing of death and coming
lives,
In a single melting of lips, age-long infirm with bliss of a single
flash.

"Polar Winds" (1897).

5. EARTH?

World stretches onward unto world,
Star unto star, when gloom of midnight is here,
And one there is in their midst, revolving around a white sun,
And its soaring thunders in music of mystical cheer,
And the souls of them that have suffered the most
May venture amid its sphere.

Sta bratří řeklo: Známe tajemství jeho,
mrtví v něm vstávají ze sna, živí v něm zmírají snem;
milenci řekli: Přílišnou září oslepí zraky
a čas jako vůně neznámých květů každého usmrtí v něm;
a ti, kteří dovedli viděti tisíciletí,
s úsměvem ptají se: Zem?

„*Stavitelé chrámu*“ (*1899*).

6. JARNÍ NOC.

Noc tiše zpívala, šum prvních zelení a jarních vod
byl její melancholické písně doprovod;
ve výši hvězdy, světelné kalichy nesmírné,
dýchaly těžkou vůní nadzemských vegetací,
a ruce bratří mých, jak při smrti na prsou zkřížené,
ležely tiché a zklamané a jako kámen stížené,
zlomeny prací.

Však jejich ruce duchové k hvězdám se rozpjaly,
miliony duší na zemi a ve všech světech objaly
a dlouhý oddech radostných procitnutí,
sváteční vření věčného města,
duchových křídel šumění, hra větrů v mystickém osení,
orchestrů neviditelných zapění,
zdvihlo se v taktu jejich tajuplného gesta.

„*Ruce*“ (*1901*).

Hundreds of brethren spake: We have fathomed its secret,
Dead arise therein from slumber, living in slumber therein are dead;
Lovers spake: Blinded are eyes by an over-great lustre
And all are slain there by time, as by fragrance that unknown blossoms have shed;
And they who had skill to gaze through the ages,
„Earth?" with a questioning smile, they said.

"The Temple Builders" (1899).

6. SPRING NIGHT.

Night softly sang, murmur of early grass and springtide rains
Mingled its music with melancholy of her strains;
On high the stars, radiant calyces unbounded.
Breathed heavy scent of herbage unknown to earthly soil,
And my brethren's hands, crossed as in death upon their breast,
Lay in stillness and delusion like unto a stone oppressed,
Smitten with toil.

But their spirit-hands to reach unto the stars were braced,
Myriad souls upon the earth and in all worlds they enlaced
And a long sigh of joyous awakenings,
A deathless town's solemn throes,
Rustling of spirit-wings, winds at play in mystical seedling-ground,
Unseen orchestras' intoning sound,
Moving in tune with their secret gesture arose.

"The Hands" (1901).

J. S. MACHAR.

1. DUMA.

Jen několik let — kosti vykopají
a pohodí je někde v kostnici,
kdy písní mojich zvuky též se stají,
jak v háji zpěv, když zmizí slavíci.

Zda potom někdo vezme prázdnou lebku
jak Hamlet ve svou chvějící se dlaň
a zahledí se mých dum na kolebku,
jež přírodě svou zaplatila daň?

Zda vyčte myšlenek tam různých sledy,
muk lasky pozná a všech strastí byt,
zda poví mu ten čelisti kruh bledý,
že i to čelo vavřín chtělo mít?

Zda otáže se, kde ten duch, jenž plaše
chtěl perutí až k hvězdám povzletnout?
Eh! přeříká snad kousek otčenáše
a sinou lebku hodí v tmavý kout!

„Confiteor" (1887).

2. SONET ŘÍJNOVÝ.

Už jenom rozteskněná elegie
z té země vlá zpod šlojířových par . . .
Uvadlá kráska ve všech koutech kryje
uvadlé květy, památky svých jar.

A přec ta touha: dál se líbit — žije
v ní ještě; dosud neschlad nitra žár,
pestré si šerpy kolem těla vije
a do vlasů si sází aster pár;

J. S. MACHAR.

*1. BROODING.

A few more years, — and they will drag my bones,
And let them in a charnel-house be shed,
After my melodies have hushed their tones,
Mute as a grove, whence nightingales have fled.

Will someone then the empty skull upraise
Upon his trembling hand, with Hamlet's view
Amid the cradle of my dreams to gaze,
That has to nature paid its final due?

Will he mark out each divers track of thought,
The irk of love, and all the anguish there?
And will the pallid jawbone tell him aught
Of laurels that this brow was fain to wear?

And will he wonder where the soul may lag
That once urged on its wings to starward flight?
Pooh! He will mumble forth some pious tag,
And cast the livid skull away from sight!

"Confiteor" (1887).

2. OCTOBER SONNET.

Only an anguished melody still flows
From earth where hazes cast a veiling net . . .
In every nook the faded beauty stows
Her faded blooms, lest springtide she forget.

But the desire, still more to gladden, glows
Within; unchilled her inmost ardour yet,
And gaudy sashes round her waist she throws
And asters in her tresses she has set;

a smát se chce, jak smávala se kdysi —
však ve vráskách jí tuhne tento smích
a už z nich jenom soucit, soucit žádá . . .

A ona vše to tuší as a hádá:
Sta slz vždy z rána po šatu jí visí
v probdělé teskné noci prolitých.

„Čtyři knihy sonetů" (1890—1892).

3. ZÁJEZD AVARSKÝ.

Vsi hoří vzadu. Nebe černo dýmem.
Plamenné proudy z daleka se lijí
po zralém obilí a trávě lučin.
A z míst těch valí hlučící se mračno
avarských lidí. Šikmoocí jezdci
se pohupují volně na koních,
neb bezpečno je. A jsou spokojeni.
Jsou ověšeni kalichy a kříži,
relikviáři, svícny, konvicemi,
ornáty, pláště, poháry a šatstvem.
Krav bučení a mekot koz a ovcí,
jež vedeny jsou v středu bojovníků,
zní jako libá hudba sluchu jejich.
A každý vleče, otočiv si vlasy
jak provazy kol kostnaté své ruky,
tři, čtyři ženy, jež jsou zcela nahy
a zkrváceny, neboť ňadra jejich
jsou vesměs kolmou ranou probodána.

„Barbaři" (1911).

And she would laugh, as she has laughed of old —
But 'mid her wrinkles laughter numbly fled
And from them only pity, pity cries . . .

Divining, this perchance she can surmise:
Each morn a hundred tears her garb enfold,
That in her sleepless, anguished night are shed.

"Four books of sonnets" (1890—1892).

3. AVAR INROAD.

Villages rearward burn. Smoke-black the sky.
Torrents of flame pour onward from afar
Over the ripened corn and meadow-grass.
And from these places rolls a rumbling cloud
Of Avar soldiery. The slant-eyed horsemen
Sway buoyantly upon their horses, for
There is no peril. And they are content,
Laden with goblets and with crucifixes,
With reliquiaries, candalabra, cruses,
With vestments, mantles, flagons and apparel.
Lowing of cows and bleat of goats and sheep
Which are borne on amid the warriors,
Ring out like sweetest music in their ears.
And each one drags along, having entwined
Tresses like ropes around his bony hand,
Three or four women, naked utterly
And with their blood bedabbled, for their breasts
With a sheer wound are all pierced through and through.

"The Barbarians" (1911).

4. PASQUINO NA SMRT PAPEŽE HADRIANA VI.

Hadrian mrtev? Jehlou probodněte
hned srdce jeho — ať je mrtev zjista.
A že je mrtev, dvakrát, třikrát rcete,
ať možno věřit, že to pravda čistá.

Hadrian mrtev! Kdo jsi ducha ctného,
vstaň, jdi, kam sborem Řím se valí celý,
před dům, kde bydlí lékař zesnulého,
hold vzdáti vlasti osvoboditeli!

„Pohanské Plameny" (1911).

5. CROMWELL U MRTVOLY KARLA I.

To silné zdravé tělo slibovalo
běh dlouhý žití . . . Jako krále Saula
Hospodin obdařil jej dary všemi
a jako Saula soudem svým jej soudil . . .
My hlasem Jeho byli, mečem Jeho.
On pouze propůjčuje králům vládu
a lidu moc dá, aby krále soudil,
neb králova moc roste pouze z lidu.
A že byl tento Stuart zrádcem, vrahem,
tyranem, nepřítelem lidu svého,
odešel od něho duch Hospodinův
a nám jej na soud odevzdal hněv Jeho.
Tak po příkladě časů starodávných
a k příkladu všem věkům, které přijdou,
byl osud těla toho . . . Lid je Bohu
jak zřítelnice drahý, zvlášť pak v čase,
když Hospodin mu na soud vydá krále . . .
Lež, klam a podvod byly zbraní jeho
a zlomeny jsou, jak se láme třtina,

. PASQUINO ON THE DEATH OF POPE HADRIAN VI.

Hadrian dead? Then thrust a bodkin straight
Into his heart, that he be dead in sooth;
And on the tidings twice or thrice dilate,
To fix belief that it is sober truth.

Hadrian dead! Rise, honest souls, and go
Where Rome all throngs in one united band,
To his physician's dwelling, to bestow
Homage on him who freed his native land.

"The Pagan Flames" (1911).

5. CROMWELL AT THE CORPSE OF CHARLES I.

The strength and soundness of this body promised
Long course of life . . . Even as on King Saul,
The Lord bestowed all gifts on him, and him,
Even as Saul He sentenced with His sentence . . .
We were the voice of Him, the sword of Him.
He doth but lend authority to kings,
But gives the people power to judge a king;
For kingly power thrives only from the people.
And since this Stuart was a murderer,
A traitor, tyrant, foe unto his people,
The spirit of the Lord departed from him,
And him His wrath delivered to our judgment.
Thus, after the exemplar of old times,
And as exemplar to all coming ages
Hath been this body's fate . . . The people are
E'en as the apple of God's eye, and most
When the Lord yields a king unto their judgment...
Falsehood, deceit and feigning were his weapons,
And they are broken as a reed doth break;

a oděnci a služebníci jeho
jak klasy lehli ostřím mečů našich...
Teď zmužile jen dál po radě boží
a shlaďme s tváří země naší všechny,
kdož v zpupné pýše proti lidu stojí —
a bude Bůh mít glorii svou potom
a boží požehnání země naše.
Důvěru vroucí mějme v Hospodina
a prach svých pušek udržujme v suchu!

„Apoštolové" (1911).

6. SHAKESPEARE.

Nuž, hleďte sem!
Zde soudce spravedlivý
ve středu králů, pánů, rytířů,
žen milujících, vzteklých furií,
žebráků, bláznů, tichých filosofů,
pijáků řemeslných, žoldnéřů
a čarodějnic, elfů z pohádky —

všem duše bědné svlekl do naha,
že stojí tu jak křišťál průhlední,
všem otevírá nitra svědomí,
by ukázal, co bylo posledním
důvodem činů jejich.

Není pak
před tváří jeho přijímání osob:
od krále mocného až k žebráku,
jenž bídu svoji vleče ulicí,
je vše jen člověk, Soudí člověka
a orteluje nezvratně jak Osud;
krev prolít dá, a jest jen náhodou,

And all his men-at-arms and servitors
Bowed them like sheaves before our smiting swords...
Now staunchly onward, ever in God's counsel,
And from the earth blot we out all amongst us
Who in base pride run counter to the people,
And God thereof shall have his glory, and
A godly benison this land of ours.
Cherish we glowing trust upon the Lord,
And keep the powder in our muskets dry!

"The Apostles" (1911).

6. SHAKESPEARE.

Now gaze ye hither!
Lo, a righteous judge
Set in the midst of monarchs, lords and knights,
Amorous women, raging termagants,
Mendicants, fools, placid philosophers,
Carousing artisans, hired soldiery,
Wizards and elfin sprites from fairy-land.

The wretched soul he utterly stripped bare,
Leaving it clear as crystal. Utterly
The inmost parts of conscience he revealed
That he might show whereby in very sooth
Its deeds were prompted.

Nor can bias hold
Sway over men before his countenance:
From the great king unto the mendicant
Who drags his misery along the street,
All are but man. He judges man and passes
Sentence as unrelentingly as Fate:
He has blood spilt, and it is naught but hazard

že často bývá krev to urozených,
i královská krev hříchy zčernalá.
I krále možno soudit, praví přísně
a časem nutno soudit.

Spravedlnost,
jež v žoldu mocných světa toho jest,
jím odsouzena k trestu pranýře.
On ctnostem, jimž se pálí kadidlo,
strh zrůžovělou masku s obličeje
a ejhle, nevěstky to bezstoudné
a všechny mají hlavy umrlčí,
jichž výdech páchne hrobním zápachem.
On tresce zlo, jež v otrávený květ
ze hrudi lidské bylo vyspělo,
a tresce to i, jež se nevinně
tam choulí v nerozvitém poupěti.

A není odvolání z soudu jeho;
nebesa, slunce, hvězdy, celý svět —
ti diváky jen soudů jeho jsou.
A bůh? Vždyť je-li, i svůj božský soud
moh' vyslovovat by jen jeho rtem!

„Apoštolové" (1911).

7. A. DÜRER MALUJÍCÍ HLAVU SPASITELOVU.

1526.

Já hledám Tebe, zmučený můj Pane,
po světě širém — hledám, nenalézám;
co člověk tady, tygrem jest či hadem,
vždy jedním z zvěře, kterou ďábel pase.

If oft 'tis wont to be the blood of rank,
And royal blood sullied with sins. For he
Can even judge a king and sternly pass
Verdict upon him, and thereof is need
At sundry seasons.

Righteousness, the which
Is in the pay of this world's potentates,
By him is sentenced to the pillory.
From virtue, which has incense burnt before it,
The rose-hued mask he wrenches, and behold,
Abandoned strumpets, having each and all,
A death's head, and the breathing of them reeks
With stenches of the tomb. He punisheth
Evil which to a poisoned flower has bred
Thrivingly out of mortal breast. And that
He likewise punisheth, which guiltlessly
Is there entwined in the unshapen bud.

And from his judgment there is no appeal:
The sky, the sun, the stars and all the world, —
These are but the beholders of his judgments.
And God? If such there be, then e'en God's judgment
Can be pronounced but by the lips of him!

"The Apostles" (1911).

7. A. DÜRER PAINTING THE SAVIOUR'S HEAD.

1526.

Thee do I seek for, O my tortured Lord,
Through the wide world,— I seek, but do not find;
Tiger-like, serpent-like is man, and aye,
One of the brood the devil pastureth,

A přece — ráčíš sídliti-li v světě —
jen duše lidská příbytkem je Tvojím,
jak Luther má ji, boží muž a sluha,
či Melanchton, ta moudrosti Tvé včela.

Můj Pane zmučený, já nejsem hoden,
bys pod střechu mou vešel — — Ty však, Lásko
přec vcházíš mile. V chvílích nejkrásnějších
já cítím, kterak v komnatě mé duše
Ty odpočíváš, okem svým se díváš,
mým dechem tiše oddychovat ráčíš —

a proto smím Tvé nejsvětější hlavě
své tahy dáti, milostný můj Pane!

„Apoštolové" (1911).

Yet, deignest Thou to sojourn in the world,
Only a human soul is Thine abode,
As Luther, man and servitor of God,
Or Melanchthon, who is Thy wisdom's bee.

My tortured Lord, I am not worthy that
Thou shouldest come beneath my roof. But Thou,
O Love, yet graciously approachest. In
Most wondrous moments do I feel that Thou
Dost take Thine ease amid the chamber of
My spirit; with mine eyes Thou gazest. Thou
Vouchsafest gently with my breath to breathe.

Wherefore to Thy most hallowed head I dare
To give my lineaments, most gracious Lord!

"The Apostles" (1911).

ANTONÍN SOVA.

1. PRVNÍ KONCERT.

Již vystoup' v černém šatě bledý
a slech' jak hovor pod ním stichal,
vzduch parfumy a horkem dýchal,
sál světly hořel tmavohnědý. —

A dole před ním jako v pýří
v hedvábí, krajkách, musselinu,
půl ve světle a zpola v stínu,
dam řad se v polokruhu šíří.

Vlas tmavý, zlatý, vše to splývá;
ty žhavé oči, rudé rety!
Hle, černých fraků silhouetty,
hle, lorgnetů skla žádostivá!

Vznes' housle a již tóny spijí
vzduch stišený svou hloubkou plnou,
v klavíru akkord měkkou vlnou
vpad' jásavě a s energií. —

Však mistr jeho, kdysi slavný
se rozechvěn kams v chodby ztratil,
jej pocit strachu náhle schvátil,
vzpomínal na svůj debut dávný.

Ctěl uniknouti kritik hlasu,
i potlesku i hanobení,
i závisti, jež zub svůj cení,
a chce-li, do prachu rve krásu.

ANTONÍN SOVA.

1. THE FIRST CONCERT.

Pallid, in black array he strode
And marked the hush beneath his feet,
The air breathed perfume out and heat,
The hall with russet lustre glowed. —

Gossamer-like before him shed,
In muslin, silk and lace arrayed,
Half in the light and half in shade,
Ladies in semi-circle spread.

Billows of dark and golden hair;
These scarlet lips, these eyes on fire!
See, silhouettes of black attire,
See, the lorgnettes with gloating stare!

His violin with dazing spell
Grips the hushed air in deep refrains,
From the piano gentle strains
In waves of joy and potence fell. —

His master, whose renown is o'er
Astray within some passage quakes,
In sudden dread within him wakes
His debut in the days of yore.

Critics to shun was his desire,
Their infamy and their applause,
Their hatred with its gaping jaws,
Whose will drags beauty in the mire.

A zas jej v sál to pudí, žene;
jak třesou se ty ruce svadlé! —
Zda při tom někdo na zapadlé
se jméno jeho rozpomene?

„Realistické sloky“ (1890).

2. U ŘEK.

U řek mám večer vlažný rád,
u řek, kde plno mušlí leží,
kde zvolna z řeky vstává chlad
a bílá pěna z dálky sněží.

U řek mám břízy nejraději
a olše, do nichž stín se dere,
a cvrčků šum a vážek rej
a dálce města rysy šeré.

Rád u řek rybáře já zřím
za clonou par s lodičkou línou
se ploužit šerem večerním,
kdy červánky v mze modré hynou.

A večer když se nachýlí,
a měsíc v řece kdy se houpá,
ten noční chodec napilý
modravou parou, z vod jež stoupá:

rád spřádám rhytmus hudby pln
při vzpomínkách a sladké tuše,
při šplounání ztišených vln
a při vzrušení celé duše.

„Květy intimních nálad“ (1891).

Constrained afresh, he seeks the hall;
His shrivelled fingers, how they quiver! —
Perchance that someone will deliver
His name this evening from its fall?

"Realistic Strophes" (1890).

2. BY RIVERSIDES.

I love moist eve by riversides,
That shells abundantly adorn,
When coolness from them gently glides
And from afar white foam is borne.

I cherish there the birches most
And willows, where the shadows crowd;
Shrill crickets, flies, — a dancing host
And distant towns in fading shroud.

Fishermen there entrance my sight
In sluggish skiff that hazes veil,
Afloat 'mid eve's decaying light,
When in blue mists red sunsets fail.

And when the eventide has sunk,
And on the stream the moon is reeling,
That rover of the night-time, drunk
With bluish haze from waters stealing,

My rhythmic tunes I love to lace
'Mid memories and wistful thought,
While wavelets plash with muffled grace
And all my spirit is distraught.

"Blossoms of Intimate Moods" (1891).

3. PROCHÁZKOU.

Z obory, listí kde ztlívá,
měkce by ulehla laň,
řežábů řada v kraj splývá
přes dlouhou, mlhavou pláň.

Přes dlouhé mlhavé pláně
u blízkých žlutavých vod,
na každé aleji straně
spadává řežábů plod.

S rozpiaté zdá se že šňůry,
jíž zdoben podzimku háv,
padají korále shůry
do svadlých stvolů a trav.

Nechť padá snů mých též příval,
byť jen jak uvadlý list!
Jaké jsem jaro kdys míval,
ze spadlých snů dnes chci číst.

„Květy intimních nálad“ (1891).

4. U STRŽE.

Tu místo nejmilejší lehnout v trávu,
a v strnulosti plaché přimknout zraky,
nemyslit na nic, netoužit, jen hlavu
v podušku trávy vtisknout . . . Jako vraky
rozlité obláčky se ponořují
za hory hřbet . . . A vše tě tady hýčká,

3. PROMENADE.

In the coppice, where leaves are decaying,
The hind would gently repose;
On the country-side, ash-trees are swaying
O'er the long, dim meadow in rows.

O'er the meadow with long, dim hedges,
Where the yellowish waters plash,
There falls on the avenue's edges
The fruit of the mountain-ash.

'Tis as though the autumn divided
The girdle that decked her with gems,
And earthward the corals glided
On the faded grasses and stems.

Let fall, too, the flood of my dreaming,
Though 'tis but as a leaf that is dead!
What once as my spring I was deeming,
I would cull now from dreams that are shed.

"Blossoms of Intimate Moods" (1891).

4. ON THE HILL-SIDE.

Here is the sweetest grass-plot for a bed,
In softest lethargy to close the eyes,
On naught to brood, nor yearn, but let the head
Droop in the grassy couch... Like wreckage flies
A huddled clot of clouds, that yonder soar
Behind the mountain's ridge... All lulls thee here,

bzuk hmyzu, trávy, trsů, jež se vzdují,
let líných motýlů . . . Přes tvoje víčka
blesk jako z vod se nyní přehoup' jasně.
Klid neznámý to u tvé hlavy stojí.
Ty cítíš, jak se mrtvým dříme krásně,
neb země též má kolébavku svoji!

„Z mého kraje" (1893).

5. ODCIZENÍ MILENCI.

Našli jsme se kdys v jediné touze: milovat stejně a stejně klnout,
až v srdce naše stejný Vichr naval nekonečné sněhy . . .
Neslyšeli jsme zvonů vánočních, ni zpěv pastevců
a nevíme, že se narodil Ten, jenž by nás vykoupil . . .

Našli jsme se zas v jediné touze: Odumřít sami sobě,
nekonečné sněhy ve své duši a nekonečné noci,
tisknout si ruce, s posledním polibkem dávno rozloučených
a nenaslouchat již dravcům vášní v nás oddychujícím . . .

Oddalujeme se. Pláněmi našich Duší zasněženými
lesy husté stojí, nebetyčné jak mezníky neproniklé,
vrány snů nízko se strou po šerým klenutím větví.

Oddalujeme se; nezříme se již roky, jen tajemnou hudbu
však slyšíme dosud. Jsme vzdálené výkřiky poutníků
na opačných stranách, mizících do dálek zasněžených,

„Ještě jednou se vrátíme" (1900).

Insects adrone, grass, plant-stems bending o'er,
The flight of sluggish moths ... To thee appear
Gleams as from waters, with a radiant leap.
And by thy head there stands a calm unknown.
Thou feel'st 'tis wondrous with the dead to sleep,
For Earth has cradle-ditties of her own!

"From My Country" (1893).

5. THE LOVERS' ESTRAGEMENT.

We found us once in a single yearning: to love the same and
the same to revile,
Until into our hearts the same Tempest had wafted unending
snowdrifts.
We heard not Yule-tide chimes, nor herdsmen's ditties,
Nor knew that He had been born who might redeem us ...

We found us again in a single yearning: to grow dead one to
another,
Unending snowdrifts in our souls and unending night-times,
To clasp hands with final embrace of those long ago sundered
And never to hearken again to brutes of passion that panted
within us.

We are severed. On snowbedecked fields of our Spirits
Stand rugged trees, heaven-towering, like serried landmarks,
Ravens of dreams range low beneath grey vaultage of branches.

We are severed: for years beholding not one the other, but
only perplexing music
Reaches us yet. Between us are outcries of pilgrims
On opposite sides, waning into snowclad distances.

"Once again shall we return" (1900).

6. JEŠTĚ JEDNOU SE VRÁTÍME . . .

Ještě jednou se vrátíme zamyšleni, kde prudce
květ voněl, že svedl nás s cesty, když šeřivým stříbrem
tekl
nad potoky večer, a ještě jednou se vrátíme,
kde píseň jsme slyšeli z oken, jež hleděly k zahradám
zmlklým.

A ještě si vynajdem jednu stezku a jeden háj v horách
tak celý podzimem jasný, v tolika hýřících barvách,
po roztříštěných akkordech echa budeme pátrat,
po tichém a pružném kroku, zda tajemné zanechal
stopy.

Duše, do níž se zařízly vzpomínky, vyleje v trávu
tolik lyriky kanoucí v pryskyřičných krůpějích,
své větve vysoké, tmavé, vykoupá v podzimním slunci,

svůj štíhlý kmen protáhne šerem v míjící mraky; —
to všecko v jediné chvíli, na ztezce sešeřené
a v hodinu západu, která tak sevře nebohé srdce . . .

„Ještě jednou se vrátíme“ (1900).

7.

To slyšel syn ruchu,
syn světla a přemítal s bolestí:
Proč Evropa vášnivě objímá
jen skutečně živé,
jen odvážné, silné a sebevědomé,

6. ONCE AGAIN SHALL WE RETURN...

Once again shall we return musingly, where so potent
Was a blossom's fragrance, that it lured us from the pathway,
when in dusky silver
Evening floated over rivers, and once again shall we return
Where we heard a song from windows, which looked on to
muteness of gardens.

And once more shall we seek out the one path and the one
hill-side thicket
So utterly radiant with autumn, in such a revel of colours,
And we shall search after splintered strains of an echo,
After the soft and buoyant footstep, that perchance left secret
traces.

The soul with memories graven upon it will pour forth into
the grass
Such a bounty of lyrical balm in a resinous trickling,
And will steep its lofty and darksome branches in autumnal
sunshine,

Its slender stem will range duskward in vanishing clouds,
All in a single moment, upon the twilit pathway
And at the sunset hour, which so wrings the hapless heart...

"Once again shall we return" (1900).

7. THE SON OF MOTION.

The son of motion, thus hearing,
The son of radiance pondered with sorrow:
Wherefore doth Europe passionately embrace
Only the soothly alive,
Only the venturesome, strong and self-certain

do nejzazších koutů nahlížející,
ty, projíždějící oceány,
ty, křižující drahami zeměkouli,
ty, vesele kupčící s osadami,
ty, ohrožující sebe, žoky zlata vyloďující
tam v zemích, kde zbrojíři zpívají
v hučení vášnivých dmuchavek,
kde nově ulitá děla jsou rozestavena,
kde v přístavech válečných černé ční lodi? . .

Oh, dávno syn ruchu byl svědkem:
že Evropa objímá vášnivě
jen ty, kdož skutečně žijí.
Ty vítězné po hrozných bojích,
ty, milující ovoce staletých kultur,
ty, kteří si vybojovali místo
a třeba i s nožem v ruce,
než rozhodné počaly scény
za náhle zdviženou oponou . . .

„Tří zpěvů dneška i zítřku" (1905).

8. VĚČNÝ NEPOKOJ.

Veliká slova měla vzlet
a drobné srdce něhu, vkus . . .
Možno se k výším rozletět,
neb zůstat. Srdce štkalo: Zkus! . . .
A když jsem v nekonečno vzlét',
tam dole srdce hrozně plakalo . . .
A k srdci když jsem sed',
mne hnízdo orlí lákalo . . .

„Lyrika lásky a života" (1907).

Peering into the most sequestered corners,
Those, scouring the oceans,
Those, cruising on tracks of the globe,
Those, blithely trafficking with settlements,
Those, mustering courage, unshipping wallets of gold
Yonder in regions, where the armourers sing
Amid passionate roaring of blow-pipes,
Where newly-moulded cannon are upreared,
Where in havens of war dusky vessels tower aloft?...

O, long since was the son of motion witness:
That Europe doth passionately embrace
Only those, who in sooth are alive.
Those victorious after dreadful combats,
Those, loving fruits of the centuries' lore,
Those, who in contest have won them a place,
Yea, if need be, with dagger in hand,
Ere the fateful scenes are in action
Behind a suddenly-lifted curtain...

"Three Chants of To-day and To-morrow" (1905).

8. ETERNAL UNREST.

Spirited words had soaring zest,
The puny heart was frail and shy...
We can soar to each topmost crest,
Or linger here. The heart sobbed: Try!...
And when I made endless heights my quest
The heart wailed here below despairingly...
And when with the heart I sank to rest,
The eagle's eyrie stirred me snaringly.

"Lyrics of love and life" (1907).

9. SKLIZNĚ RŮŽÍ A HROZNŮ.

Můj den plál v jaře čistou zelení
a mnohé plaché ženy zněl tam krok
a tisíc z radostí zrosených slok . . .
Jak každé dmul se první touhou prs,
vsadily všecky v sad můj růží trs
a čekaly, zda vzejde ve snění . . .

A přátelé mi byli sadaři.
Sta křů a stromů vsadili a rév . . .
Teď po rocích a podzimech, kdy krev
a zlato tryská z listí žlutého,
kdy všecko zrá, jak z bronzu zkutého
když všecko sluncem plá a zazáří

hle, pozdní růže, hrozny dozrají
mi z přátelství a lásky přesladké.
Je právě čas. A v chvíli překrátké
já vezmu je, neb samy tíhou svou
do trávy zrosené mi u nohou
voníce rozloučením, spadají . . .

„Zně“ (1913).

9. HARVESTS OF ROSES AND GRAPES.

My day lit up the crops of stainless corn
Where sounded many a timid woman's tread
And myriad gladsome strophes dew-bespread...
When every breast with early yearning thrilled,
A rose-plot each within my garden tilled
And waited, till in dreams it should be born.

My friends tilled likewise; full a hundred sprays
And trees and vines they planted. At the end
Of years and autumn-tides, when in a blend
The yellow leafage gushes blood and gold.
When ripens all, as from a bronzen mould,
When in the sunlight all is glow and blaze,

Behold, the rose, the grape, late-mellowed. All
To me in love and friendship passing fair.
Their hour, in sooth. I shall not tarry, ere
I cull them in, else, bending to my feet
'Neath their own weight, in grasses dewy-sweet,
Fragrant in their departing, they will fall...

"The Harvests" (1913).

OTAKAR THEER.

1. VODA.

Sladká a lstivá
duše jak žen
řítíš se, vlno,
krajkovím pěn.
Stříkej a huč,
srdce mi zmuč
dravou a vábnou svou písní!

Divoká v horách,
tiše co dech
omýváš města
špinavý břeh.
Vezmi si, vem
bláto i šlem,
všechno, co dusí a tísní!

Pokleknu, přijmu
od tebe křest,
nabudu síly
hoře své nést.
Odejdu tam,
kde lze být sám,
v kraj, který duch můj si vysní.

„Uzkosti a naděje" (1913).

2. ŘEKLO MÉ SRDCE...

Reklo mé srdce vůli mojí:
Proč mučíš mne v stálém nepokoji?
Proč lámeš můj růst? Proč trháš můj list?
Proč v koruně ničíš píseň hnízd?

OTAKAR THEER.

1. WATER.

Sweet and enticing
As women's souls,
Lace-foamed, O billow,
Thy surging rolls.
Bluster and dart,
Tangle my heart
In swiftness and lure of thy singing.

Fierce in the mountains,
Soft as a sigh,
Drab shores of the city
Thou ripplest by.
Bear thou away
The mire and the clay,
With burden and plague of their clinging.

I kneel and thou givest
Baptism's dower;
Grief now I master,
Strong with thy power.
Yonder I fare
To solitude's lair,
To the land of my phantasy's bringing.

"Anguish and Hope" (1913).

2. SPAKE MY HEART...

Spake my heart unto my will:
Why rackest thou me, that I ne'er am still?
Why snappest my growth? And my leafage wrest?
Why marrest the song in each topmost nest?

Chci sladký vzduch jarní v závrati jmout,
chci větve své k letu rozepnout,
chci vonět, chci vábit, chci šumět, chci kvést,
chci zlato slunce, chci stříbro hvězd.

Rekla má vůle srdci mému:
Dobře se děje zhýčkanému!
Léta jsi těkalo ze slasti v slast;
mne nebýt, neznáš trpět ni vlást.

Jsme zrozeni k činům, či zrozeni k snům?
Jsme voda a pára, či blesk a chlum?
Já paní, ty rab jsi, já ruka, ty věc,
mým rozkazům klaň se, jak větru svit svěc.

„Všemu na vzdory" (1916).

3.

Bolest, jako velký pták,
na mém srdci těžce sedí.
Nehýbe se. Mrtvě hledí
její zkrvavený zrak.

„Ptáku, vstaň! Opusť mne! Vzleť!
Udusíš mne! Nemám dechu;"
Ale jakou, pro útěchu,
skřehotá mi odpověď?

„Slétnu jen, kde světla zřídla
v azuru se vpíjí mez.
Udusím tě, věz to, věz,
nenarostou-li ti křídla!"

„Všemu na vzdory" (1916).

I desire to clutch dizzily sweet breath of spring,
I desire unto summer my branches to fling,
I desire to be fragrant, to lure, rustle, flower,
I desire a sun-gold, a star-silver dower,

Spake my will unto my heart:
It betides thee well, pampered thing that thou art!
Yearlong from bliss to bliss didst thou stray;
But for me, thou wouldst know nor sorrow nor sway.

Are we born for struggle, or born for dream?
Are we water and vapour, or hill-top and gleam?
I am mistress, thou'rt slave, hand am I, thing art thou,
At my bidding, as taper in tempest, to bow.

"In spite of all" (1916).

3. SONG.

Sorrow, like a mighty bird
Weighs upon my heart, its lair,
And it moves not. Dead the stare
From its eye that blood has blurred.

"Bird, arise! O, leave me! Fly!
Thou art stifling me! I faint!"
But, as solace for my plaint,
Croakingly it makes reply:

"Only where the radiant springs
Quaff their azure brink, I flee.
Know that I shall stifle thee
If thou canst not get thee wings."

"In spite of all" (1916).

KAREL TOMAN.

1. SENTIMENTÁLNÍ PIJÁCI.

Příteli melancholiku,
druhu mé duše tulácké,
pod kterým nebem shasnou kdysi
životy naše žebrácké?

Pohádek našich stříbro, šeď
kdy rozstříkne se, v kterou zem?
Kdy hudby, jež jsme milovali,
posledním vzdychnou akkordem?

Oh, dávná láska procitá
zas echy v strunách srdce. Dost
Na zdraví sobě! Snům a světu!
Ať rekviem má minulost.

Ve zlatém víně ztopíme
tyranský rozmar pamětí.
A zpívat budem, zapomenem
lásku i vztek i prokletí.

„Torso života" (1901).

2. SLUNEČNÍ HODINY.

Dům v rozvalinách. Po děravých zdech
se rozlez' žravý mech
a lišejníků cizopasná cháska.

Na dvoře bují kokotice
a prales kopřiv. Studna otrávená
je napajedlo krys.

KAREL TOMAN.

1. THE SENTIMENTAL CAROUSERS.

Comrade thou of melancholy,
Thou, my vagrant spirit's friend,
Underneath what sky hereafter
Will our lives of beggary end?

Our annals, silvery and drab,
Within what land, when will they wane?
When will the music that we cherished
Be wafted in a last refrain?

O, bygone love an echo rouses
In the heart's chords again. No more!
Hail to ourselves, to earth, to dreaming!
A requiem to the days of yore.

In golden wine the tyrant mood
Of memory we shall immerse.
And we shall sing, and shall forget
Our love, our fury and our curse.

"Torso of Life" (1901).

2. THE SUN-DIAL.

A house in ruins. On the crannied walls
Moss gluttonously crawls
And lichens in a spongy rabble.

The yard is rank with nettle-thickets
And toad-flax. In the poisoned water-pit
Rats have a drinking-lair.

A chorá jabloň, bleskem rozražená,
neví, zda kvetla kdys.

V dnech jasných padnou hvízdajíce
stehlíci v rumy. V zářných slunných dnech
ožije oblouk hodin v průčelí,
a po něm rozmarný a veselý
stín času tančí
a recituje vážně nebesům:
Sine sole nihil sum.

Neb vše je maska.

„Sluneční hodiny“ (1913).

3. ÚNOR.

Kdo ticho miluješ a samotu
a v lesích hlubokých a v míru sněžných polí
naslouchášrytmu života,
zda někdy neslyšíš
hlas hlubin?

Zní z dálky karneval vražd, krve, umírání.
Mlčení země bolí.
Však dole
tep srdce chvěje se a skrytý pramen z temnot
dere se k světlu.

A píseň mladých vod
tvé srdce opije a hlavu štěstím zmámí,
že v zoufalství snad, ve víře však nejsme sami.

„Měsíce“ (1914—18).

A sickly apple-tree, by lightning split,
Knows not, if it bloomed e'er.

When days are clear, the whistling finches
Invade the rubble. Beaming, sunlit days
Liven the dial's arc that fronts the place,
And freakishly and gaily on its face
Time's shadow dances
And to the sky recites in words of gloom:
Sine sole nihil sum.

For all is mask.

"The Sun-Dial" (1913).

3. FEBRUARY.

Thou who adorest peace and solitude
And amid depth of woods, and calm of snowclad meadows
Hearkenest to the beat of life,
Dost thou not ever hear
Voice of the depths?

Far carnivals of slaughter, blood and death are heard.
Earth's muteness is of woe.
But below
The heart-beat stirs, and from the gloom a hidden well
Thrusts itself lightwards.

And tunes young waters chant
Quicken thy heart, and daze thy thoughts with joy that we
Though in despair, yet not alone in hope can be.

"The Months" (1914—18).

4. DUBEN.

Veselé jarní přeháňky
a první boží duha nad krajinou!
Rozsívku složil hospodář
a důvěřivě
obchází půdu, do níž sil.

Snad přijdou mrazy. Ale setba svatá
se neporuší.
Neb zákon jediný jest klíčiti a růst,
růst za bouří a nepohody
všemu navzdory.

Rozšafní dědové se hřejí u kamen
a přemílají starou moudrost, staré zvyky
a staré pranostyky.

„Měsíce" (1914-18).

4. APRIL.

A joyous springtide shower of rain
And God's first rainbow o'er the countryside!
The sower lays the seed-cloth down
And trustfully
Paces the soil where he has sown.

Though frosts may come, yet shall the sacred tilth
Be never marred.
For its one statute is to burgeon and to thrive,
To thrive though storm and sleet befall,
Defying all.

The worthy grandsires warm them by the chimney-side
And ancient wisdom, ancient ways they ponder o'er
And ancient weather-lore.

"The Months" (1915—18).

JAROSLAV VRCHLICKÝ.

1. TICHÁ LÁSKA.

Nikdy slovem nevyzradím,
co spí v srdci přehluboko,
dost na tom, když v chvíli štěstí
mluví tvář a mluví oko.

S divým jekem prázdné škeble
vlna hází na pobřeží,
ale v srdci jako v moři
pravé perly na dně leží.

„Sny o štěstí“ (1876).

2. ADAGIO.

Do velké, šedé škeble mramoru,
kde místo vody svadlé listí leží,
se kloní větve bříz a javorů.
Vše v dřímotě, jen mraky nebem běží.
Zde chtěl bych státi v zamyšlení dumném
a dívat se, jak večer táhne sem,
a luňák v letu posupném a šumném
jak po kořisti slídí nad lesem;
tou sochou chtěl bych býti kamennou,
jež o samotě dumá v lesní hloubi,
jež s větry mluví jen a ozvěnou,
na jejíž skráni s nocí den se snoubí.

„Rok na jihu“ (1878).

JAROSLAV VRCHLICKÝ.

1. SILENT LOVE.

Ne'er by a word do I surrender
What 'mid the heart in slumber lies:
Sufficient in the hour of rapture
Is speech of countenance and eyes.

The empty shells with savage tumult
Upon the shore the billow hurls;
But in the heart as in the ocean
Rest in the depths the stainless pearls.

"Dreams of Happiness" (1876).

2. ADAGIO.

Over the marble with its great drab shell,
Where faded leaves in place of water lie,
The boughs of birches and of maples fell:
All slumbers, save the scudding clouds on high.
Fain would I linger here in wistful poring,
And gaze at evening drawing nigh this way;
And at the hawk's gloom-covered, clamorous soaring,
How o'er the wood he watches for his prey;
Fain would I be this statue wrought in stone,
On loneliness in forest-depths to brood,
Speaking with winds and echo all alone,
Upon whose brow the night by day is wooed.

"A year in the south" (1878).

3. KRAJINA.

Na prázdných polích dlouhé řady stromů
se kloní s bezlistými haluzemi,
vran zástup tmí se nad střechami domů
a s jejich křídel šero padá k zemi.

Kraj obzoru se náhle rudě vznítil —
plá oranžem, jenž pomalu se ztrácí.
Snad zlatý háv to anděla, jenž chytil
den v náruč svou a k nebi s ním se vrací.

„Rok na jihu“ (1878).

4. EKLOGA IV.

Vidíš, kterak nad horami jitro svítá
a pod mezí slyšíš tlouci pěnici?
Pojď, mám v srdci všecky písně Theokrita,
duch můj luh jest v barvách duhy zářící.
Co mi to zvoní u hlavy?
Jakoby někdo pohodil cymbál do trávy.

Pojď, my půjdem na pokraji lesa v stínu,
svět se bude ve tvých očích zhlížeti,
pojď se dívat, jak vzduch zlatý roven vínu,
a co perel dala rosa poupěti.
Jestli mu, drahá, závidíš,
víc ti jich kapraď nahází v kadeř, nežli zvíš.

Či chceš hloub? Chceš nahlédnouti, kterak v mechu,
v listí rdí se a jak zraje jahoda?
Či se bojíš, že by při tom mohla v spěchu
rty mé k tvojím přiblížiti náhoda?
Tvář tvoje nachem plamená?
Jahodu nech si, tvůj ret je sladší výměna!

3. LANDSCAPE.

On the bare fields the trees in straggling rows
Earthward their leafless branches have outspread:
The roofs are darkened by a flock of crows,
Dusk from their wings upon the world is shed.

The sky-line's fringe in sudden redness blazed, —
It gleams with orange hues that slowly die:
Haply, an angel's golden robe; he raised
Day in his arms, and bore it back on high.

"A year in the south" (1878).

4. ECLOGUE IV.

See'st thou how o'er the mountains morning is ablaze:
Hear'st thou beneath the hedge-row how the grass-midge sings?
O come to me: Theocritus has filled my heart with lays,
My soul is as a mead in rainbow colourings.
What is it nigh my head doth sound?
As though were flung a cymbal on the grassy ground.

Come, to the forest's marge amid the shade we fare,
The world shall see its image mirrored in thine eyes,
O come and feast thy gaze upon the wine-gold air,
And on the dew that clad the buds in pearly guise.
If, love, thou enviest the dower,
More than thou know'st, the fern upon thy locks will shower.

Or wouldst thou vale-wards go, and see the tints of red,
Decking the moss and leaves, and every ripening haw?
Or art thou timid lest, ere thither we have sped,
Chance haply will avail, my lips to thine to draw?
Doth crimson on thy cheeks appear?
A truce to berries, for thy lips are sweeter cheer!

Či snad máme jíti spolu na jezero,
jež pokrývá vodních růží tmavý list?
nad vodou kde hraje olšin a vrb šero
a kde vážka ztápí křídel amethyst
v krystalný palác pohádek?
Vždyť jsi tam doma, vždyť ty jsi sestrou Najadek!

Či máš raději pole žitná, rozvlněná,
která znějí much a cvrčků ohlasem?
Po mezi jdeš v trávě ráda zamyšlená
prsty svými pouštějíc klas za klasem?
Či snad chceš hledat v jeteli
ty chvíle štěstí, jež se v tvých očích zaskvěly?

Pojď, již slunce první záře padla v kraje,
jeho paprsk je v tvé srdce zlatá nit,
svěř mu krok svůj, povede tě v lásky ráje,
kde ti mladost nektar štěstí podá pít.
Co mi to zvoní u hlavy?
Jakoby někdo pohodil cymbál do trávy.

„Eklogy a písně“ (1880).

5. LESNÍ MOTIV.

Jak divno, milý Bože, je mi,
jak ptačí hnízdo zveď bych pod větvemi
kdes v hvozdě ztmělém u skal stinných srazů;
a jak to hnízdo plné sladkých písní
sám šerem stromů
nes bych si domů!
Jak nesu štěstí své a strach mne tísní.
Rci, dítě, donesu je bez úrazu?

„Eklogy a písně“ (1880).

Or shall we haply go together to the lake,
That 'neath the dusky leaves of water-flowers is hid?
Alder and willow-shades above the water shake,
The dragon-fly dips wings of amethyst amid
A fabled castle's crystal dome.
Thou too, the Naiads' sister, findest there thy home!

Or lov'st thou more the corn-field with its billowy grain,
Where echoing melodies of flies and crickets dart.
Thou rovest with thy musings o'er the grassy plain,
Plucking with joyous fingers ear on ear apart.
Or wouldst thou in the clover-field,
Seek hours of joy, whose light is in thine eyes revealed?

Come, for the sun's first splendour on the country falls,
His sheen is in thy heart, like to a thread of gold,
Entrust to him thy steps, and gain love's heavenly halls,
Where youth doth to thy lips its draught of nectar hold.
What is it nigh my head doth sound?
As though were flung a cymbal on the grassy ground.

"Eclogues and Songs" (1880).

5. FOREST PHANTASY.

Dear God, such strangeness comes o'er me,
As if 'neath boughs a bird's-nest I might see,
In the dark wood where shady rocks are piled;
And I this nest, with dulcet songs bespread
'Mid tree-dimmed air
Should homewards bear.
Thus bear I happiness, but feel this dread, —
Will it abide unharmed, O tell me, child!

"Eclogues and Songs" (1880).

6. JAK DRAHOKAM.

Věř, pel na křídle motýla,
lesk na višni
se, duše spanilá
tak nepyšní,
jak světu já, že sám
tě mám
a v srdci tebe nosím
jak drahokam!

Sto polibků ti posílá
má duše v snách,
tys do ní rozlila
zář, vůni, nach.
Teď všecko v světě mám
že sám
ve svém srdci tebe nosím
jak drahokam!

„Eklogy a písně" (1880).

7. NÁPIS NA STARÝ POHÁR.

Ve stříbro zasazený rubin
plá trojím věncem do kola,
dí: Hleď pijáku, co z mých hlubin
do tvého nitra plápolá!

A v zlato vrytý s graciemi
se vznáší Apoll na voze,
dí: Požitkem buď věren zemi,
leč myšlenkou spěj k obloze!

6. AS PRECIOUS STONE...

In sooth, the dust on insects' wings,
A shimmering tree,
O beauteous soul, ne'er brings
Such ecstasy
As mine, that thee alone
I own
And in my heart I bear
As precious stone.

A hundred kisses sends to thee
My soul in dreams.
Thou hast therein shed radiancy,
Scent, purple gleams,
Now all that in the world I own
Is thee alone,
Whom in my heart I bear
As precious stone.

"Eclogues and Songs" (1880).

4. INSCRIPTION FOR AN OLD GOBLET.

A ruby 'mid the silver gleaming
In three-fold garland twined around,
Saith: "Reveller, see, what from me streaming
Its glowing path to thee hath found!"

With graces graved in golden splendour
Apollo on his car doth rise,
Saying: "In joy to earth surrender,
But speed in spirit to the skies!"

A ve podstavci smaragd svítí
ve listí révy podobě,
dí: Réva tobě věrná v žití
chce růsti též tvém na hrobě.

„Dojmy a Rozmary“ (1880).

8. CESTA OREŠÍM.

Tak úzká byla, že dva motýli
jen těsně letět mohli vedle sebe,
že paprsky jen po ní tančily,
hlemýžď, jda přes ni, přepažil ji celou.
Sem tam se kmital modrý kousek nebe;
my spolu šli tou její klenbou ztmělou,
a zázrak: ač to přece pravda jistá,
vždy oba na ní dost jsme měli místa.

„Poutí k Eldoradu“ (1882).

9. TERCÍNY.

Tak nejprv nestačí nám vesmír celý
a potom všecky tužby naše zkojí
v alkovny stínu jeden koutek stmělý.

Nám zářné slunce nad hlavami stojí,
však patřit v ně se bojíme, jak ptáci,
jenž šťastně minuli bouř v husté chvoji,

a kterým blahem v hrdle zpěv se ztrácí.

„Poutí k Eldoradu“ (1882).

An emerald, like a vine-leaf weaving
Upon the pedestal its glow,
Saith: "To thy life the vine is cleaving,
And fain upon thy grave would grow!"

"Impressions and Moods" (1880).

8. THE HAZEL PATH.

It was so narrow, that two butterflies
Upon it, side by side, could scarcely flit.
And sunbeams darted there in stealthy wise:
The snail that crawled there filled its whole extent.
A morsel of blue sky shone over it.
We 'neath its darkened vault together went.
And wonderful! Yet sooth it is to say,
We two found room enough upon the way.

"On the Pilgrimage to Eldorado" (1882).

9. STANZAS.

First the whole universe avails us not
But then our every yearning pang declines
In a cool alcove's single shadowy spot.

Above our heads the sun in radiance shines,
Yet we fear seeing it, as birds that fled
Safe from the tempest to a clump of pines

And in their gladness no more songs have shed.

"On the Journey to Eldorado" (1882).

10. NOČNÍ ZPĚV MERLINA.

Ty bledý srpe luny,
nad mlčenlivou strání
jenž vycházíš a nad obrubou lesa
se zvolna chvěješ jako úsměv lásky,
buď pozdraven! Dnes mračny
tvá vlídná tvář mi kyne, dvojnásobně
mi vítaná; neb jejich tmavou clonou
ty míháš se, jak za oponou hustou
před oltářem svit lampy,

Před tváří Boha věky
ty ubíráš se klidný
jak cherub, jenž mé věrné koná služby;
před tváří země věky
ty ubíráš se tichý
jak strážný duch, jenž na cestě ji hlídá;
před tvář lidí věky
ty ubíráš se smavý
jak přítel, který všecko v souzvuk zladí.

Ty svítíš na tvář šťastných,
již nejlíp vůni růží pochopují,
již půjčuji své srdce,
by v slavíkově zajásalo písni,
již spojují svá ústa
na vonný, sladký kalich,
v němž láska dřímá vyhostěna z ráje.
Ty svítíš v chudou jizbu
a stříbříš její stěny,
že chudému o štěstí ve snu zdá se.
Ba tys i přítel mrtvých,
když zahalené v rubáš
již opustil je každý,
ty okénkem se vkrádáš

10. MERLIN'S NIGHT SONG.

Pale sickle of the moon
Above the silent slope,
Advancing, and above the forest's border
Gently aquiver like a smile of love,
All hail! Today in clouds
Thy sweet face beckoned me in two-fold guise:
Welcome to me; for in their gloomy veil
Thou gleamest, as behind a massive curtain
Lamplight before an altar.

Before God's face through ages
Thou dost betake thee calmly,
Like to a cherub, doing faithful service.
Before earth's face through ages
Thou dost betake thee softly
Like to a guardian spirit on its pathway:
Before men's face through ages
Thou dost betake thee smiling
Like to a friend who merges all in concord.

Thou gleam'st on glad men's faces,
— Straightway the scent of roses best they seize,
Straightway their hearts they yield
To the blithe singing of the nightingale:
And they join lips to make
A fragrant, luscious chalice,
Wherein sleeps love, outlawed from paradise:
Thou gleam'st in some poor room,
Bedeck'st its walls with silver,
That in his sleep the poor man thinks on gladness.
Yea, for the dead thou carest,
When, swathed amid their shroud,
They are by all deserted,
Thou through the casement stealest,

a v ztuhlé tváři jejich tvůj lesk vlídný
se zachvívá jak slza,
jež všecky spory v mírný zladí souzvuk.

Kol všecko spí, stráň černá
jak medvěda srst do prázdna se ježí,
jen sem tam v listí, houští
měsíčné bílé pruhy zapadají,
jak do medvědí srsti
by bořily se lovce bílé prsty.
Ten lovec Bůh jest, silnou za sanici
chyť potvoru, tmu noční, z které hrůza
a postrach sršely, pak vzal své kopí,
měsíce zlatý paprsk,
a v chřtán jej vrazil lité sani, kolem
až červánkem se rozlila krev její,
sta jeho psů, východních větrů svěžích,
teď líže ji a země usmívá se
a vstříc se chvěje jitru!

Snad, bdící tvor, já pouze
mračného nebe teskné hlídám dumy.
Na skalnou moji sluji
svit luny zaklepal a já se vzbudil,
zem pozdravit, jí vlídné říci slovo,
by bezdnem dlouhá pouť ji neznavila,
ji ujistit, že za ní
se vznáší anděl s roztaženým křídlem,
by zadržel ji v pádu,
ba že sám bůh by zachytil ji v náruč,
jak poraněnou bílou holubici
a v lemu svojí řízy
ku toužnému jí ustlal odpočinku.

Mně často zdá se, časem
že slyším, kterak nebes těžké dvéře
se otvírají a zas zapadají,

And on their rigid face thy peaceful gleam
Quivers like to a tear,
That merges every brawl in mighty concord.

All sleeps: the hill-side's blackness
Like a bear's fur is bristling in the void.
Upon the leaves and thickets
The moon's white streaks are scattered here and there,
As at a bear's rough fur
Were clutching the white fingers of a hunter.
God is this hunter: by its mighty jaw-bone
He seized the monster night-gloom, whence dismay
And dread were scattered; then he took his spear,
The moonray golden-clad,
And thrust it in the beast's grim fangs, till, when
His blood gushed forth as redness of the dawn,
His hundred hounds, the freshening eastern winds,
Lap at it there; and earth begins to smile,
Aquiver for the morning.

Haply sole waking creature,
I probe sad musings of the cloudy heaven.
Upon my rocky cavern
The moon-light tapped, and I was roused from slumber
To greet the earth and speak soft words to her,
That her long boundless journey may not tire her,
To let her know, that o'er her
Is borne an angel with a spreading wing
To hold her in her fall,
Yea, e'en that God himself would clasp her round,
Like to a white and sorely smitten dove,
And in his garment's border
Would lay her to the rest for which she yearns.

Often meseems that I
At times can hear the heavy gates of heaven
Opening wide and closing once again,

pak ticho zas a pak zas šumot křídel,
a cítím v srdci,
že celý vesmír v dlani Boha dřímá
a spokojen jdu spat;
vždyť v ní je všady, všady jest můj domov.

Na trávě skví se rosa,
dech země vidím, v bílé páře stoupá
jak tucha jitra k nebi,
kmen břízy bílý i hnědý suk dubu
si rozumějí v tomto pološeru,
a tajné příbuzenství
i křemen cítí s vlnou, jež ho hlodá,
sta snů kol proplítá se
a na mé svadlé skráni
mi tepou křídly,
jak hnědé velké můry noční
na vráskovitém kmenu
dutého jilmu, z něhož vyletěly.
Ó noci, rozhoď po nich
síť stínů svých, ať brzy
nad stromů vrcholky, nad hřbety horstva,
jak v lehké zbroji Roland vítězící,
se zvedne jitro!

Slyš pěnice hlas v mlází!
Ó jásám blahem, kdosi cítí se mnou.
Snad právě krmí mládě,
jak duši svou já krmím myšlénkami.
Ó pěj, ó pěj, vždyť proměněné v tóny,
mé sny a tuchy spíše dojdou k nebi,
spíš světu zachovány
mu po stoletích vyřídí můj odkaz,
jenž myšlénkou nes' zemi požehnání
a pozdrav lidstvu!

„Poutí k Eldoradu" (1882).

Then peace again, then rustling wings again,
And in my heart I feel
That all creation slumbers in God's hand,
And I, content, seek slumber;
For everywhere my home is, everywhere.

Dew glimmers on the grass,
I see earth's breath in whitish haze uprising
Skywards, as morn's foreboding:
The birch-trunk's whiteness and the brown gnarled oak
Hold converse in the half-light of the dawn,
And e'en the pebble feels
Mystical kinship with the wave that chafes it.
A hundred dreams are scattered
And on my faded brow
Pinions are beating,
Like great brown night-moths,
Upon the wrinkled trunk
That girds some hollow elm, whence they have flown.
O night, fling after them
Thy shadow-net, that swiftly
Over the tree-tops, over mountain-ridges,
E'en as the conquering Roland in light armour
Morning may rise!

Hear in the brake the warbler!
O, I exult, for someone shares my gladness:
Haply she feeds her young,
E'en as I feed my soul with ponderings.
O sing, O sing: my dreams and yearnings changed
To music will the easier reach heaven,
The easier haunt earth.
And after centuries perform my will there,
Bearing in thought a blessing to the world,
And greeting to mankind.

"On the Journey to Eldorado" (1882).

11. QUIS UT DEUS?

Ve starém chrámě, okny gotickými
kam poslední se kradly slunce blesky,
ve prachu sloupech kadidla jak dýmy
jež vznášely se, oprýskané fresky
jsem prohlížel a zachvěla mnou bázeň.
Ó zjevení! V plamenů děsnou lázeň
se kácel dav sta hlav a berly, mitra
a kříže, koruny a meče, žezla,
a velký Anděl jako úsměv jitra
stál nad tou směsí, jež se v požár svezla,
tvář jeho byla slunce na blankytu
a „Quis ut Deus“ nesl na svém štítu
napsáno blesky, vítězný byl, děsný.
V tom se strany, kde mhy a kouře běsný
se valil vír, Smrt přiskočila k němu
a ze zadu, by neviděl to, chvatem
za slovem Deus „Ego“ psala hnátem
a chechtala se při tom vtipu svému.

„Sfinx“ (1883).

12. PASTEL. (JULIU ZEYEROVI).

Rád ulice mám, místo dlouhé řady
pochmurných domů, v nichž se táhnou sady,
zdi kryté břečťanem, kam oko stačí.
Jak ticho tam, jen zřídka kdosi kráčí,
krok jeho dutě zní; mám rád je z jara,
kdy zdá se, mládím zeď že jihne stará,
kdy první lístky kmitou tísní stromků,
kdy sýkorka se ozve ve svém domku,
na bílé bříze, kdy i hlína voní,
a staré topoly jak v dumě kloní
se k oknům paláců a jaro tuší.

11. QUIS UT DEUS?

In the old church, thro' Gothic windows drifting,
Stealthily crept the sun's departing rays;
Incense its misty pillars was uplifting
In drifts of vapour; as I turned my gaze
On crumbling frescoes, fear upon me came;
What visions! In a dreadful bath of flame
A hundred heads, and mitres, rods were borne,
With crosses, crowns, and swords and maces pent.
A mighty Angel, like the smile of morn,
Stood o'er the throng, that with the fire was blent.
His countenance, the sun in heaven's field.
And "quis ut deus" he upon his shield
In flashes bore: dire, conquering was he.
Then from the side, where surged on frenziedly
Eddies of mist and smoke, Death to him pressed,
And from behind, to be unseen, in haste
To the word "deus" with a bone he traced
"Ego", and fell to tittering at his jest.

"Sphinx" (1883).

12. PASTEL (TO JULIUS ZEYER).

I love the roads that have not at their edges
Dark houses, but are fringed with garden-hedges.
Walls ivy-clad on all sides greet the eye:
So peaceful 'tis, and rare the passer-by,
His tread rings hollow; spring-tide best of all, —
Meseems, youth pulses in the ageing wall:
When in the throng of trees the leaves first glitter,
When in his home the titmouse starts to twitter,
On the white birches, 'mid the clod-born scent,
And ancient poplars pondering are bent
To palace-casements, with spring's advent filled;

Sám chodívám tu a v mé snící duši
jest jaro též. Dnes, poledne se smálo,
se stíny větví slunce po zdích hrálo,
jdu tudy — kroků hlas, má skráň se zvedá;
mně jeptiška vstříc kráčí, sestra šedá;
dva hyacinty kvetoucí se nese,
květ plápolavý na jednom se třese
a druhý jako měsíční svit bílý;
a posud zřím, jak jeptišky tvář chýlí
se nad květ, jak plaše zrak se kloní.

A fialky ze starých zahrad voní.

„Co život dal“ (1883).

13. JITRO.

Svou slávu rozvlnilo letní jitro,
na klasu nádheru a v smaragd luk,
co perlí mělo, vsypalo v hnizd nitro,
co tonů, vtkalo v ptačích písní zvuk.

Strom každý pohnul hlavou těžkou plody,
byl jeden úsměv azur nesměrný,
a velké šídlo zčeřilo klín vody,
a v květech motýl mih' se nádherný.

Kraj odhrnoval clonu bílé páry
jak z lázně dívka stoupající vlas,
oblouky v zlatě stopené most starý
se nad ručejem jako duha třás'.

Šel sekáč polem na rameni s kosou,
šel pasák zpívaje si za stádem,
šla dívka s loktuší a nohou bosou,
jen perly stírala, kde šlápla v zem.

Alone I rove, my dreaming soul is thrilled
With spring. Today a smiling noon-tide beamed.
Upon bough-shaded walls the sunshine streamed:
I wander, — steps resound. I lift my gaze;
A nun, grey sister, on my pathway strays:
Two blossoming hyacinths she bears with her,
On one a blazing blossom is astir:
The second doth a moon-white lustre shed:
And still I gaze, how the nun droops her head
Upon the flower; her timid eyes are bent.

Violets from old-time gardens scatter scent.

"What life gave" (1883).

13. MORNING.

The summer morn its glory lavished o'er
The cornfields' pomp, the emerald of plains,
It let its pearls amid the nests outpour,
Its notes it wove amid the birds' refrains.

Each tree has stirred its fruit-o'erladen crest,
One boundless smile lay o'er the azure sky,
A mighty insect creased the water's breast,
'Mid blossoms gleamed a gorgeous butterfly.

The land its veil of shimmering mist uprolled,
As coils a maid her hair when she has bathed;
The ancient bridge with arches steeped in gold,
Quivered above the torrent, rainbow-swathed.

The reaper fieldward with his sickle stalked,
The herdsman strode behind the flock with song;
The maid, barefooted, with the seed-cloth walked,
Wiping the pearls where'er she passed along.

V tu něhu, sílu, lesk, v to opojení,
v ten azur, nach, vln, klasů jiskření
jak temný rachot vpadlo bubnů znění,
zdě, šiky vojska, táhly k cvičení.

Zem, dříve píšeň, teď se temně chvěla,
do trávy motýl, pták zapadnul v keř,
a hromem děla v tiši zahučela,
a čistý azur skalil dýmu šeř.

A já se vracel, hořkost v duši, domů.
Zde, všecko kde je blankyt, úsměv, květ,
kde velký mír s obrovských padá stromů,
se člověk učí — jak má zabíjet!

„Dědictví Tantalovo“ (1881).

14. DVĚ BÁSNĚ.

Nad nízkou, hřbitovní zídkou
jsem četl knihu písní;
to byly divé, vášnivé sloky,
v nichž rty se tiskly k retům v objímání,
v nichž nahé ruce
se kolem boků liliových vily,
v nichž krev jak láva
se hnala k mozku a v nichž srdce tlukem
div nerozbilo ňadra,
v nichž rozkoš s láskou zpívaly svůj velký
a vzdorný, bájný, jásající paian!
Květ ohnivého máku
jak zvědav zřel v mou knihu
a jako v souhlas kýval,
tak jeden žhavý plamen
z té knihy byl by vzletěl
a proměnil se na květ,

Amid this grace, this sheen, this mighty spell,
This azure, purple, waves and corn agleam,
The drum-roll with a dismal clatter fell,
Where on parade the troops of warriors stream.

The earth, ere song-like, now in darkness quailed,
The moth to grass, the bird to cover fled.
The calm was by the thundering guns assailed,
The azure was with smoky dusk o'erspread.

And with embittered soul I homeward passed:
Yonder, where all is azure, mirth and bloom,
Where to the trees a mighty calm clings fast,
— There man is learning how to mete out doom.

"The heritage of Tantalus" (1881).

14. TWO POEMS.

On the low churchyard wall
I read a book of songs:
And they were wild and passionate stanzas,
Wherein lips pressed to lips in close embrace;
Wherein bare hands
Were twined round lily-lustred bodies,
Wherein the blood like lava
Seethed to the brain; wherein 'twas wonder that
The heart-beat did not burst the bosom,
Wherein delight with love sang his majestic
Defiant, marvellous, exulting paean!
A fiery poppy's blossom
Pryingly peeped into my book,
And, as in concord, nodded,
As if a glowing flame
Had darted from the book
And changed into a blossom,

jenž kýval u mé hlavy
a v letu zabloudilý motýl,
měl křídla samý purpur
a samé zlato, chvíli
se mih' nad řádků směsí
jak oživená sloka
té vděkuplné, rozvášněné básně.

V tom svezly se mé zraky
níž s knihy přes tu zídku
na tichý hřbitov dřímající v lese,
a přede mnou, hle, jiné
tu vlnily se sloky
nesmírné epopeje
tak plné něhy, klidu, ticha, smutku,
tak plné smíru, plné odříkání,
té nekonečné básně,
již přísná zpívá Smrt — a já se zachvěl
a rychle zavřel knihu,
ztich' hymnus rozkoše před písní Smrti.
A jako v souhlas hlasně zašuměly
kol vážné buky a stříbrné břízy,
prch' motýl, jen mák žhavý
jak výčitka stál tichý v parném vzduchu
a hořel v slunci . . .

„Život a smrt“ (1892).

That nodded by my head;
A straying butterfly
With wings of purest purple
And purest gold, anon
Gleamed o'er the throng of lines,
Like to a living stanza
Of this harmonious, empassioned poem.

And then my eyes were turned
Below the book across the wall
To the quiet graveyard sleeping in the forest,
And before me, lo, were other
Stanzas eddying onwards,
Of an unbounded epic
So full of grace, of calm, of rest, of sorrow,
So full of concord, full of resignation,
Of that unending poem
Chanted by ruthless Death, — and with a shudder
I quickly closed the book:
The hymn of bliss was hushed before Death's song.
And, as in concord, came the limpid rustle
Of solemn beeches and of silvery birches;
The butterfly was gone; the glowing poppy
As in rebuke, grew still 'mid sultry air
And in the sunlight burned...

"Life and death" (1892).

15. SOUCIT.

Děl Satan Kristu v chvíli pokušení:

„Jen boží svět se v jeden hřbitov mění,
krev tryská z ran a teče na bojišti,
kam pohlédnu, v očích se slzy blyští,
smrt řádí berouc otce, bratry, matky,
rve vichr koráby a trhá chatky,
rve oheň, kdy chce, dílo lidské ruky,
zem chvěje se . . . Kdo vypočte vše muky,
jimž v plen dán člověk s obrovskou svou prací?
On staví stále a kdos stále kácí,
on žíti chce a kdos jej v taji rdousí,
tam jed se slívá, tam se dýka brousí,
tam z bezdna záhubné se valí páry.
Má člověk z všeho nemoc, zhoubu, zmary,
víc Bůh mu nedal". Zvedna vlídné zraky,
děl Kristus tiše: Soucit dal mu taky!

„Bodláčí z Parnasu" (1892).

15. PITY.

To Christ in his temptation Satan said:

"God's world is made a dwelling of the dead.
Blood flows from wounds, on battle-fields it lies,
Where'er I gaze, are tear-besprinkled eyes.
Sires, brethren, mothers, Death in his frenzy hales,
Ships are destroyed, huts dragged away by gales.
Fire mars the work of man, if so it wills.
Earth trembles . . . Who shall count the tale of ills
That upon man and his great labour prey?
He builds, and someone plucks it all away.
He yearns to live, and chokes in someone's snare.
Here poison flows, — a blade is whetted there.
There, from the pit of havoc, vapours drift;
Sickness, destruction, ruin, are man's gift.
God gave naught else." Christ's upturned eyes were grave:
Softly he murmured: "Pity, too, he gave."

"Thorns from Parnassus" (1892).

PRINTED BY
DR. ED. GRÉGR AND SON, PRAGUE,
CZECHOSLOVAK REPUBLIC.